

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України
«Про затвердження Змін до Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у
будівлі комунальних послуг»

I. Визначення проблеми

На виконання положень Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» та Закону України «Про житлово-комунальні послуги» була прийнято Методику розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затверджену наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 22 листопада 2018 р. № 315, зареєстровану в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2018 р. за № 1502/32954 (далі – Методика), яка встановлює порядок розподілу між споживачами спожитих у будівлі/будинку послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

В процесі практичної реалізації Методики як споживачами комунальних послуг, так і виконавцями комунальних послуг виокремлено ряд проблемних питань, які потребують врегулювання, виникла необхідність удосконалення окремих положень Методики.

Так, наразі розподіл обсягів спожитих у будівлі/будинку комунальних послуг здійснюється між всіма споживачами для житлових та нежитлових приміщень (в тому числі приміщень з індивідуальним опаленням, вбудованих, вбудовано-прибудованих або прибудованих приміщень, а також приміщень, які обладнані окремим входом).

З метою недопущення розподілу завищених обсягів споживання теплової енергії виникла необхідність зміни принципу розподілу спожитої теплової енергії для вбудовано-прибудованого або прибудованого приміщення у будівлі/будинку, яке немає окремого інженерного вводу зовнішньої інженерної мережі та немає відгалуження від внутрішньобудинкової системи опалення.

Відповідно до норм Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», якщо виникає різниця між показаннями вузла комерційного обліку та обсягом гарячої, питної води, визначеним як сума показань вузлів розподільного обліку, то така різниця є небалансом і згідно з положеннями Методики розподіляється між споживачами у будівлі/будинку пропорційно до їх обсягу споживання води.

При застосуванні у багатоквартирному будинку такого принципу розподілу небалансу гарячої/холодної води в окремих випадках мають місце дисбаланси щодо нарахувань споживачам, які споживають гарячу/холодну воду, та споживачам, які її не споживають, або які не передають показання вузлів розподільного обліку.

Отже, для більш рівномірного та справедливого розподілу виявленого небалансу, припинення зловживаннями окремими споживачами, а також для уникнення непорозумінь між споживачами та виконавцем розподілу комунальної послуги, виникає потреба зміни принципу розподілу небалансу гарячої/холодної води між споживачами «за замовчуванням».

Виокремлено, що Методику необхідно доповнити поняттям максимального споживання гарячої води для приміщень без розподільного обліку та зазначити принцип його розрахунку, оскільки відсутність такого розрахунку призводила до надмірно завищених нарахувань для таких споживачів.

Відповідно до Методики для розподілу загального обсягу спожитої теплової енергії у будівлі/будинку виконавцю розподілу комунальної послуги необхідно володіти інформацією щодо опалюваної площі приміщень споживачів, загальної опалювальної площі будівлі/будинку, довжин трубопроводів внутрішньобудинкової системи опалення тощо.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

7672/25/14-23 від 24.08.2023

В ряді випадків виконавець розподілу комунальних послуг не володіє коректною вищезазначеною інформацією і, отже, виникла необхідність визначити відповідальних осіб про надання виконавцю таких актуальних даних.

З точки зору врегулювання питання щодо врахування фактичного стану інженерної системи опалення будівлі/будинку, пропонується надати можливість співвласникам будівлі/будинку за їх рішенням визначати частку обсягу теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення, мінімальну частку середнього питомого споживання теплової енергії.

Також виникла необхідність спростити та удосконалити ряд положень Методики технічного характеру, уточнити окремі її положення з метою узгодження із положеннями Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання».

Крім того, у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні згідно з Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», виникла необхідність внесення змін до порядку розподілу спожитих комунальних послуг між споживачами у будівлі/будинку під час дії воєнного стану, зокрема, у зв'язку із тим, що:

на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих, у виконавця розподілу комунальних послуг можуть бути відсутні дані щодо показань вузла(ів) комерційного обліку теплової енергії, холодної/гарячої води. У зв'язку з цим, є необхідність врегулювання питання щодо визначення обсягу спожитої комунальної послуги у будівлі/будинку до отримання виконавцем розподілу комунальних послуг фактичних показань вузла(ів) комерційного обліку;

виникає необхідність при наявних пошкодженнях будівлі/будинку для виконавця розподілу комунальної послуг забезпечувати актуальний розрахунок її/його теплового навантаження, загальної опалювальної площі, площ місць загального користування тощо;

значна кількість споживачів комунальних послуг вимушено покинули свої домівки та не можуть передати показання вузлів розподільного обліку. Тому є необхідність подовження строку перерозподілу обсягу спожитої у будівлі/будинку комунальної послуги для таких споживачів.

Таким чином, прийняття проекту наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України «Про затвердження Змін до Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг» (далі – регуляторний акт) дозволить удосконалити порядок розподілу спожитих комунальних послуг між споживачами у будівлі/будинку, уникнути непорозумінь між виконавцями комунальних послуг та споживачами. Крім того, будуть визначені особливості розподілу комунальних послуг під час дії воєнного стану в Україні.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив є:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Проблеми, які пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, не можуть бути розв'язані за допомогою ринкових механізмів, оскільки потребують нормативно-правового врегулювання.

II. Цілі державного регулювання

Регуляторний акт спрямовано на розв'язання проблем, визначених у попередньому розділі аналізу регуляторного впливу, зокрема, удосконалення порядку розподілу спожитих

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

7672/25/14-23 від 24.08.2023

комунальних послуг між споживачами у будівлі/будинку та визначення особливостей розподілу комунальних послуг під час дії воєнного стану в Україні.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Збереження існуючого регулювання не забезпечує вирішення виявлених проблемних питань, що виникли у процесі практичного застосування порядку розподілу комунальних послуг між споживачами. Дана ситуація негативно відображається як на суб'єктах господарювання, що надають комунальні послуги, так і на споживачах цих послуг, що призводить до численних звернень та скарг до органів влади та органів місцевого самоврядування. Також залишається неврегульованим питання перерозподілу між споживачами спожитих комунальних послуг під час дії воєнного стану у зв'язку із їх відсутністю.
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	Дозволить удосконалити порядок розподілу спожитих комунальних послуг між споживачами у будівлі/будинку, уникнути непорозумінь між виконавцями комунальних послуг та споживачами, а також врегулювати питання перерозподілу між споживачами спожитих комунальних послуг під час дії воєнного стану у зв'язку із їх відсутністю.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	Удосконалення порядку розподілу спожитих комунальних послуг між споживачами у будівлі/будинку.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Переплата окремими споживачами за обсяги комунальних послуг, які не відповідають їх реальному обсягу споживання, оскільки не здійснюється справедливий розподіл спожитих

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

7672/25/14-23 від 24.08.2023

		комунальних послуг.
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	Забезпечення реалізації прав споживачів в частині справедливого розподілу між ними обсягів спожитих у будівлі/будинку послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, і подальшої оплати за них.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	595	3 015	357	-	3 967 (1662 підприємства постачання теплової енергії та гарячої води + 2305 підприємства водопостачання та водовідведення)
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	15	76	9	-	100

**Кількість суб'єктів господарювання за інформацією, що надійшла від обласних та Київської міської державних адміністрацій, станом на 01.06.2023.*

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні Альтернатива є неприйнятною, оскільки не буде досягнуто поставлених цілей.	Відсутні
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	Встановить удосконалений порядок розподілу обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення; дозволяє уникнути непорозумінь між суб'єктами господарювання, що надають комунальні послуги, та споживачами цих послуг в частині	Трудові витрати, пов'язані із процесом ознайомлення суб'єкта господарювання з прийнятим регуляторного акта. Передбачається, що для здійснення такої роботи, суб'єкту господарювання необхідно додатково 8 людино-години (1 робочий день x 8 годин). Для одного суб'єкта господарювання такі витрати орієнтовно становитимуть 323,68 грн

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

7672/25/14-23 від 24.08.2023

	нарахування; будуть визначені особливості розподілу комунальних послуг під час дії воєнного стану.	(добуток 8 людино-годин та мінімальної погодинної зарплати з 01.01.2023 в розмірі 40,46 грн/год (відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік»). Для усіх підприємств, загальний обсяг таких витрат орієнтовно становитиме 1 284 039 грн (розраховується як добуток кількості суб'єктів господарювання (3 967 од.) та середніх витрат на одне підприємство (323,68 грн).
--	---	--

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні
Прийняття регуляторного акта	Витрати, пов'язані із процесом ознайомлення суб'єкта господарювання з прийнятим регуляторного акта. Для усіх підприємств загальний обсяг таких витрат орієнтовно становитиме 1 284 039 грн.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	1	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, продовжуватиме існувати недосконалість правового регулювання у відповідній сфері, що не забезпечить досягнення поставлених цілей.
Прийняття регуляторного акта	4	У разі прийняття регуляторного акта задекларовані цілі забезпечать повною мірою досягнення поставленої мети, зокрема, буде удосконалений порядок розподілу обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, а також будуть визначені особливості розподілу комунальних послуг під час дії воєнного стану.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

7672/25/14-23 від 24.08.2023

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін витрати для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблеми продовжуватимуть існувати, що не забезпечить досягнення цілей державного регулювання.
Прийняття регуляторного акта	У разі прийняття регуляторного акта врегулюються проблемні питання, пов'язані з розподілом обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, а також будуть визначені особливості розподілу комунальних послуг під час дії воєнного стану.	У разі прийняття регуляторного акта держава та громадяни не нестимуть витрат. Витрати суб'єктів господарювання, які можуть виникнути, пов'язані з процесом здійснення суб'єктом господарювання ознайомлення з прийнятим регуляторного акта. Для усіх суб'єктів господарювання у сфері теплопостачання, водопостачання та водовідведення загальний обсяг таких витрат орієнтовно становитиме 1 284 039 грн.	У разі прийняття регуляторного акта задекларовані цілі будуть досягнуті повною мірою.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом для розв'язання визначених проблем є прийняття проекту наказу та фактична реалізація його положень.

Так, проектом наказу передбачається змінити принцип розподілу:

спожитої теплової енергії для вбудовано-прибудованого або прибудованого приміщення у будівлі/будинку, яке немає окремого інженерного вводу зовнішньої інженерної мережі та немає відгалуження від внутрішньобудинкової системи опалення; небалансу гарячої або холодної води між всіма споживачами у будівлі/будинку.

Також, пропонується доповнити Методику поняттям максимального споживання гарячої води для приміщень без розподільного обліку та зазначити принцип його розрахунку, та:

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

7672/25/14-23 від 24.08.2023

спрощується визначення максимальної частки питомого споживання теплової енергії, вимоги до приміщення з комбінованою системою опалення, змінюється температурна складова формули розрахунку фактичного обсягу спожитої у будівлі/будинку теплової енергії у розрахунковому періоді;

пропонується визначити відповідальних осіб про надання актуальних даних виконавцю розподілу комунальних послуг про опалювану площу приміщень, а також розпорядників інформації щодо технічної документації на будівлю/будинки;

надається можливість співвласникам будівлі/будинку за їх рішенням визначати частку обсягу теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення, мінімальну частку середнього питомого споживання теплової енергії;

вводяться уточнення щодо визначення обсягу теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи гарячого водопостачання, застосування поправкового коефіцієнту для розподілу обсягу спожитої теплової енергії між окремими споживачами у будівлі/будинку, інших окремих питань.

Крім того, розділ XIII «Особливості розподілу комунальних послуг під час дії воєнного стану в Україні» Методики пропонується викласти в новій редакції згідно з якою, зокрема, для окремих випадків продовжується строк перерозподілу обсягу спожитої у будівлі/будинку комунальної послуги між споживачами, інші рішення під час дії воєнного стану в Україні.

Реалізація регуляторного акта удосконалив порядок розподілу обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг та визначить особливості розподілу комунальних послуг під час дії воєнного стану.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами.

Виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги, оцінюється вище середнього.

Дія регуляторного акта поширюватиметься на всіх виконавців послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення (не залежно від органу регулювання їх діяльності – НКРЕКП чи органи місцевого самоврядування), та споживачів, яким надається відповідна комунальна послуга.

Враховуючи, що питома вага малих суб'єктів господарювання у загальній кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання регуляторного акта, становить 9 відсотків Тест малого підприємництва (М-Тест) не розроблявся.

Розрахунки витрат на запровадження виконання вимог регуляторного акта для суб'єктів великого і середнього підприємства проведено згідно з додатком 2 до Методики аналізу регуляторного впливу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року № 308 (додаються).

Прийняття та оприлюднення регуляторного акта в установленому порядку забезпечить доведення його вимог до суб'єктів господарювання, центральних та місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб.

Прийняття регуляторного акта не призведе до неочікуваних результатів і не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

7672/25/14-23 від 24.08.2023

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк чинності регуляторного акта – необмежений.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією регуляторного акта – не прогнозується;

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія регуляторного акта - 3 967 од. (1662 підприємства постачання теплової енергії та гарячої води + 2305 підприємства водопостачання та водовідведення), незалежно від органу регулювання їх діяльності;

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта – 8 людино-годин або 323,68 грн для одного підприємства;

рівень розрахунків споживачів за спожиті комунальні послуги;

обсяг заборгованості споживачів за спожиті комунальні послуги;

кількість скарг від фізичних та юридичних осіб до Міністерства щодо практичної реалізації положень Методики;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та фізичних осіб з основних положень регуляторного акта – вище середнього, оскільки регуляторного акта розміщено на офіційному вебсайті Мінінфраструктури.

Зазначені показники будуть визначатися, шляхом здійснення Мінінфраструктури аналізу інформації, одержаної від суб'єктів господарювання та обласних, Київської міської військових адміністрацій.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно регуляторного акта буде здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності в строки, встановленні статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Зокрема: базове відстеження результативності регуляторного акта буде проведено після набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього регуляторного акта;

повторне відстеження результативності – через рік з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим регуляторним актом;

періодичне відстеження результативності – раз на три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься Мінінфраструктури за допомогою статистичного методу.

Віце-прем'єр-міністр з відновлення
України – Міністр розвитку громад,
територій та інфраструктури України

Олександр КУБРАКОВ

_____ 2023 р.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

7672/25/14-23 від 24.08.2023